

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 1126/07
06.11.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Mirjane Grubić, Vesne Popović, Jasminke Stanojević i Ljiljane Ivković - Jovanović, članova veća, u parnici tužilaca: AA i drugi, čiji je zajednički punomoćnik AB, advokat, AA1 i drugi, čiji je zajednički punomoćnik AV, advokat, protiv tuženih DP "BB" i "VV", čiji je punomoćnik BV, diplomirani pravnik, radi poništaja rešenja i upisa založenog prava, vrednosti spora 5.000.000,00 dinara, odlučujući o reviziji tužilaca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž. 1545/06 od 05.12.2006. godine u sednici održanoj 06.11.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE, kao neosnovana, revizija tužilaca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž. 1545/06 od 05.12.2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kikindi P. 232/05 od 12.04.2006. godine odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev kojim su tužioci tražili da se ponište rešenja od tog suda Iv. 1667/00 od 29.12.2000. godine i Iv. 1711/02 od 19.07.2002. godine, te da se naloži zemljišno knjižnom odeljenju istog suda odnosno RGZ službi za katastar nepokretnosti Kikinda da uknjiži ništavost založnog prava koji je upisan u ZK.UL. br. aa KO GG, parcela br. vv-izgrađeno građevinsko zemljište površine 31 ar, 59 m², zgrada fabrike izgrađena na parceli br. vv koja se nalazi u GG, i na parceli br. gg-izgrađeno građevinsko zemljište površine 20 ari 29 m², sa zgradom fabrike sagrađene na parceli br. gg u ulici ___ po rešenju br. Dn. 87/01 i Dn. 1489/2, što su tuženi dužni trpeti kao i da tužiocima solidarno plate troškove sudskog postupka sa zakonskom kamatom (stav prvi izreke), te je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove (stav drugi izreke).

Presudom Okružnog suda u Kikindi Gž. 1545/06 od 05.12.2006. godine, žalba tužilaca je odbijena kao neosnovana, a prvostepena presuda potvrđena.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu, tužioci su blagovremeno izjavili reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP ("Službeni glasnik RS" br. 125/04) i našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a ni bitna povreda iz tačke 12. istog stava, na koju se revizijom ukazuje, jer pobijana presuda sadrži jasne i potpune razloge o odlučnim činjenicama koje nisu protivurečne zaspisnicima o datim iskazima i pribavljenim ispravama, a ocenjeni su i žalbeni navodi od odlučnog značaja.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužioci su lica koja su bila i koja su i dalje zaposlena kod tuženog "BB", a prema kome imaju potraživanja po osnovu neisplaćenih zarada i drugih primanja. Tuženo preduzeće je nosilac prava korišćenja na nepokretnostima upisanim u ZK. UL. aa, KO GG i to na izgrađenom građevinskom zemljištu površine 31 ar 59 m², na kp.br. vv, na kome je izgrađena zgrada fabrike upisana kao zk. telo pod rednim brojem II, a nosilac je prava korišćenja i na neizgrađenom građevinskom zemljištu površine 20 ari 29 m², na kp. br. gg, na kojoj je izgrađena zgrada fabrike upisana kao zemljišno knjižno telo pod ___, s tim što se ove nepokretnosti vode kao društvena svojina. Tuženo Preduzeće "BB", je, u svojstvu korisnika kredita, sa tuženom "VV", zaključilo ugovore o kratkoročnom kreditu i to od: 18.12.2000. godine u iznosu od 6.375.000,00 dinara, od 25.01.2002. godine u iznosu od 6.285.509,00 dinara, a od 25.05.2002. godine (sa aneksom od istog datuma) u iznosu od 442.935,07 EUR-a. Radi obezbeđenja kredita u iznosu od 6.375.000,00 dinara, tuženi su postigli sporazum, pa je na njihov predlog Opštinski sud u Kikindi 29.12.2000. godine doneo rešenje Iv.1667/07, kojim je određeno obezbeđene ovog potraživanja u korist poverioca - tužene banke i to na navedenim nepokretnostima dužnika - tuženog preduzeća (kp.br.vv i kp.br.gg). Na osnovu ovog rešenja isti sud je doneo i rešenje Dn.87/01 kojim je izvršen upis založnog prava. Između tuženih postignut je i sporazum o obezbeđenju potraživanja po ugovorima o kreditu za iznose od 6.285.509,00 dinara i 442.935,07 EUR-a, na osnovu kog je isti sud doneo rešenje Iv. 1711/02 od 19.07.2002. godine o obezbeđenju navedenih potraživanja uknjižbom založnog prava u korist poverioca - tužene banke na istim nepokretnostima dužnika - tuženog preduzeća. Rešenjem Opštinskog suda u Kikindi Dn. 1489/02 od 06.08.2002. godine izvršen je upis ovog prava u zemljišne knjige.

Predmet tužbenog zahteva u ovoj pravnoj stvari je poništaj rešenja Opštinskog suda u Kikindi (Iv.1667/07 i Iv.1711/07), koja su služila kao osnov za upis založnog prava na nepokretnosti u zemljišnoj knjizi, te da se pravne posledice tog poništaja sprovedu u zemljišnoj knjizi što su tuženi dužni priznati i trpeti

posledice tog poništaja sproveću u zemljišnoj knjizi, što su tuženi dužni priznati i poći.

Međutim, u posebnoj parnici se ne može zahtevati utvrđenje neistinitosti (ništavosti) sudske odluke donete u drugom sudskom postupku (parničnom, izvršnom, stečajnom ...). Ovo iz razloga što se u sudskom postupku ne može podvrgnuti preispitivanju pravilnost pravne dispozicije sadržane u drugoj sudskoj odluci. Njen pravni sadržaj, bilo da je dekleratoran, kondemnatoran ili konstitutivan, mogao bi se dovesti u pitanje samo po pravilima procesnog prava, koja važe za postupak u kome je ta odluka doneta i to po pravilu, korišćenjem vanrednih pravnih sredstava protiv pravnosnažne sudske odluke.

U konkretnom slučaju, sudskim rešenjima, čiji se poništaj traži određeno je obezbeđenje potraživanja tužene banke, uknjižbom založnog prava na nepokretnosti dužnika - tuženog preduzeća. Založno pravo, kao stvarno pravo na nepokretnosti, koje je nastalo na osnovu pravnog posla ili sudske odluke stiče se upisom u zemljišnu knjigu. Međutim, založno pravo je sporedno (akcesorno) pravo, odnosno zavisi od glavnog - prava potraživanja. To znači da kada tražbina, koja je obezbeđenja založnom stvari (nepokretnošću) bude izmirena, prestaje i pravo zaloge, odnosno založno pravo konstituisano za obezbeđenje potraživanja nastalog iz ništavog pravnog posla, ne može postojati. Pri tom, sud prilikom uknjižbe ili predbeležbe nekog prava, dozvoljenost ceni na osnovu oblika i vrste isprave propisane za upis sticanja ili preinačenja traženog stvarnog prava, uz to vodeći računa samo o vidljivim nedostacima koje slabe njihovu verodostojnost (paragraf 26 i 27. stav 1. Zakona o zemljišnim knjigama ("Službene novine Kraljevine Jugoslavije broj 146-LIII i 281-XC iz 1931. godine, koji se primenjuju na osnovu člana 4. Zakona o nevažnosti pravnih propisa donetih pre 06. aprila 1941. godine i za vreme neprijateljske okupacije - "Službeni list FNRJ" br. 86/46 ... 96/47).

Kako u konkretnom slučaju, tužbom nije tražen poništaj ugovora o kratkoročnom kreditu zaključenih između tuženih, koji su bili osnov za sticanje stvarnog (založnog) prava, već poništaj sudske odluke (rešenja o izvršenju), to je pravilno pobijanom odlukom tužbeni zahtev odbijen kao neosnovan.

Na osnovu člana 405. stav 1. ZPP, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci.

Predsednik veća-sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost opravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

VS